

Beste AVIISI lezer,

1995 ligt al weer een tijd achter ons en het nieuwe jaar is van start gegaan. Het einde van het afgelopen jaar en het begin van dit jaar hadden in Nederland en in Finland een zeer winterse karakter. In Lapland zakte de temperatuur onder - 30°C en sinds lange tijd mochten we hier weer eens een witte Kerst meemaken. De schaatsers konden de schaatsen uit het vet halen en op veel plassen en kanalen heeft men in het begin van het jaar een vrolijk, oernederlands tafereel waargenomen. Nu is de dooi al ingevallen, de Elfstedentocht is naar grote waarschijnlijkheid dit jaar in Nederland uitgesloten maar misschien wordt ergens in Finland een alternatieve tocht gereden. Aan deze zware tocht heeft een paar jaren geleden nog de toenmalige Nederlandse ambassadeur in Finland deelgenomen.

We kunnen terugzien op een jaar waarin verschillende activiteiten hebben plaatsvonden met in december als hoogtepunt het Finse Onafhankelijkheidsfeest. Nu hebben we net achter de rug de Nieuwjaarsreceptie die na een succesvol begin in het vorige jaar voor de tweede keer plaatsvond.

Bij deze gelegenheid wil ik onze lezers er nog aan herinneren dat schriftelijke bijdragen voor Aviisi ook van onze leden zeer welkom zijn. Het is tenslotte een blad van ons allemaal. Alleen door gezamenlijke inspanning kan de continuïteit en de kwaliteit gewaarborgt worden.

Namens het bestuur wens ik iedereen een zeer spoedig en gelukkig 1996 toe.

Terttu Jansen-Heikurainen

PUHEENJOHTAJALTA

Hyvä AVIISIN lukija,

Vuosi 1996 on päässyt jo hyvään alkuun. Poikkeuksellisen kylmä vuoden loppu on takana. Suomessa mitattiin joulun seuduilla kovia pakkaslukemia - Lapissa lämpötila putosi alle -30° ja me täällä Alankomaissa saimme kerrankin kokea valkean joulun.

Luistelijat kaivoivat esiin luistimensa ja tasankomaan vesien jääty-neeseen siluettiin ilmestyi kuin taikaiskusta innostunutta luiste-lijakansaa - Hollannin talvea parhaimmillaan.

Tämäntalviset luisteluketit lienevät jo takanapäin ja hollantilaisten kansallinen luistelukilpa "De Elfstedentocht" on todennäköisesti poissa laskuista. Ehkä kuitenkin jossain Suomen perukoilla järjeste-tään tänäkin vuonna tämä voimille käypä kilpaleikki, johon muutama vuosi sitten jopa Alankomaiden Suomen suurlähettiläs otti osaa.

Pari viikkoa sitten vietimme onnistunutta Uudenvuoden vastaanottoa, joka viimevuotisen menestyksen innoittamana järjestettiin nyt toisen kerran. Lopuksi haluan vielä muistuttaa lukijoitamme, että kirjoitukset lehteen myös jäseniltämme ovat jatkuvasti erittäin tervetulleita. Tarvitsemme teidänkin tukea voidaksemme taata Aviisin laadun ja jatkuvuuden tulevaisuudessakin.

Johtokunnan puolesta toivotan teille menestyksellistä 1996.

Terttu Jansen-Heikurainen

ME JA EUROOPPA

EU-vaalit Ruotsissa viime syksynä sohaivivat ampiispesän liikkeelle. Jokainen kynnelle kykenevä poliittinen kommentaattori ja kolumnisti on analysoinut vaalien tulosta. Rationaalisesti on syytetty heikkoa tiedottamista, puolueiden Eurooppa-politiikan hajaannusta, Eu-byrokratian peikkoa ja tyytymättömyyttä hallitusta kohtaan. Vain harva on uskaltanut todeta saman kuin Svenska Dagbladetin (20.9.95) kolumnisti Lars Lönnroth: vika löytyy ruotsalaisten korvien välistä. Ruotsalaiset eivät enää tunne itseään eurooppalaisiksi.

Lönnrothin syyttävä sormi osoittaa luontevasti 60-luvan sosiaalidemokraattisen älykköeliitin suuntaan, vasemmiston tuolloisiin koulu-tuspoliittisiin ratkaisuihin ja kolmas maailma-solidarisuuslinjaan. Vasemmistohegemonian vuoksi Ruotsissa ei omakuvaan enää kuulu tunne eurooppalaisesta historiallisesta jatkuvuudesta. Maanosamme kulttuuriperinteen vaaliminen, latinan ja ranskan harrastus rusentui kansainvälisyyskasvatuksen ja Amerikka-ihailun jalkoihin.

***

Miten on asian laita Suomessa? Suomi ja Ruotsi ovat 1990-luvulla nopeasti joutuneet arvioimaan uudelleen kansallisen konseptin itsestäänselvyyksiä suhteensa mantereeseen suurvaltoihin. Suomalainen EU-debatti 1994 toi keskusteluun tutun kysymyksen-asettelun siitä, mikä on kulttuurissamme omaa ja vierasta, mikä kansallisesta maaperästä noussutta tai kansainvälisen vuorovaikutuksen kautta saatua.

Kansallinen omakuva on meillä ollut Ruotsia riippuvaisempi yleis- ja ulkopoliittisesta tilanteesta. Herkkyys reagoida muutoksiin on Suomessa historiallisista syistä ollut suurempaa. EU-projekti niin Ruotsissa kuin Suomessakin on tosin haluttu kapeasti nähdä vain teknis-taloudellisena ja sotilaallisena seikkana. Markkinavoimat ja turvallisuuspolitiikka ovat olleet ne keppihevokset, jolla kansaa on houkuteltu Eurooppa-myönteisemmäksi. Hankkeen henkinen ulottu-vuus, maanosamme historiallisen arvon, tradition ja jatkuvuuden tunnustaminen, on järkevissä Pohjoismaissa saanut vähemmän huomiota.

Niin Suomessa kuin Ruotsissakin vapautuminen kylmän sodan jälki-vaikutuksesta on vienyt aikaa. Euroopan omakuvaan on traumaatti-sesti vaikuttanut toista maailmansotaa seurannut kova järjestelmäsota kahden sodan voittajavaltion - Yhdysvaltojen ja Neuvostoliiton - välissä. Jälleenrakennusajalla tapahtunut maanosamme kaksina-paistuminen mursi syvällisesti eri maiden omakuvaa ja historiatietoutta. Sodan hävinneiden maiden kulttuurinen uuskasvatus tapahtui joko Yhdysvaltojen tai Neuvostoliiton oppien mukaisesti. Syyllisyys ja historiattomuus nousivat kollektiivisesti eurooppalaisuuden tunnuksiksi.

Suomen kansasta valtaosa kuuluu yhä YYA-sopimuksen, jatkuvan kriisitunnelman ja sodanpelon varjossa kasvaneisiin sukupolviin. Ruuvauhimme marssimaan Paasikivi-Kekkosen linjalle, rauhanomaiseen rinnakkaiseloon vanhoen. Laskua maksetaan nyt. Pesuveiden mukana meni omakuvaamme aiemmin olennaisesti kuulunut sivistys-eurooppalaisuuden, historiallisen jatkuvuuden ja kulttuurisen ketjun taju. Tilalle tuli henkinen eristäytyneisyys sekä perifeeristen, omituisten ja metsäisten junttipiirteiden korostus.

***

Suomalaiset akastavat sanoja ja sanontoja, eräistä tulee muoti-ilmiöitä ja fraaseja, jotka monimerkityksellisinä liikkuvat kansan suussa. "Euro" on eräs sellainen, joka on levinnyt kansan suuhun kuvaamaan kaikkea ei-kotimaista, ylikansallista, vivahteetonta ja tasapäistävää (euroruoka, euroidentiteetti, eurovirkamies ym.). "Euron" kotiseutu sijaitsee epämääräisesti jossakin Brysselin, tuon nykyajan baabelin, hahmottomassa virastokolossissa. Suomen ja Ruotsin kulttuurinen uusorientaatio, euroihmisen mieltäminen eurooppalaiseksi, tulee ottamaan aikaa. Silti paluu omille juurilleen ei koskaan ole liian myöhäistä.

LAURA KOLBE
fil.tohtori

**Yleinen jäsenkokous (YJK) -
Algemene ledenvergadering (ALV)
16.04.1996**

Paikka/plaats: Finse Zeemanskerk, 's-Gravendijkwal 64,
3014 EG Rotterdam.

Aika/tijd: Katso/zie Aviisi 2/1996.

*Nouse, riennä suomen kieli
korkealle kaikumaan
suomen kieli, Suomen mieli
niis on suoja Suomenmaan
A.Oksanen (1860)*

Myyttejä ja ennakkoluuloja

Kuten tiedämme, Suomesta tuli tammikuun 1. päivänä 1995 Euroopan unionin täysivaltainen jäsen ja samalla suomen kielestä yksi unionin virallisista kielistä. Se tiesi kaikissa EU-maissa töitä monille suomen kielen tulkeille ja kääntäjille. Vaikka suomella nyt on virallinen asema, ei se tietenkään merkitse sitä, että suomen kielen tuntemus olisi EU:ssa yhtäkkiä selvästi lisääntynyt. Vanhat ennakkoluulot ja myytit ovat edelleenkin vallalla. Niin myös luultavasti AVIISin lukijoilla, joista lähes jokaisella on jonkinlaisia omakohtaisia kokemuksia tästä kielestä; osa puhuu sitä hyvin (monet äidinkielenään), osa kuuntelee sujuvasti ja ymmärtääkin jotakin, jotkut taas eivät ymmärrä siitä sanaakaan. Kaikki ovat kuitenkin varmasti joskus kuulleet puhuttuvan sitä ja ainakin AVIISissa on jokainen voinut nähdä suomalaista tekstiä.

Yksi erityisesti suomalaisten itsensä ylläpitämä myytti on, että suomi on vaikea kieli, jota ulkomaalaisen on mahdoton oppia. Kielen vaikeus on kuitenkin hankalasti mitattavissa oleva asia; jokaisella kielellä on omat vaikeutensa, helppoa kieltä ei kai ole olemassakaan. Tavallisesti mittaamme vaikeutta sillä, kuinka paljon jokin kieli eroaa äidinkielestämme ja mahdollisesti muista aikaisemmin oppimistamme kielistä. Suomi on kieltämättä esim. hollannin näkökulmasta katsottuna erilainen kieli. Se ei nimittäin kuulu ollenkaan samaan indoeurooppalaiseen kielikuntaan kuin melkein kaikki muut Euroopan kielet, vaan muodostaa unkarin, viron, saamen kielten (lapin kielten) ja muutaman muun Venäjällä puhuttavan pienen kielen kanssa suomalais-ugrilaisten kielten ryhmän, ja nämä kielet poikkeavat sekä rakenteeltaan että sanastoltaan kovasti kaikista niistä kielistä, joilla muut eurooppalaiset tapaavat kommunikoida.

Vaikka suomi on erilainen kieli, se ei kuitenkaan merkitse sitä, ettei suomi olisi opittavissa. Vaikeus on siinä, että oppijan pitää oppia ensin hyväksymään kielen erilaisuus ja lähestymään uutta kieltä uudella tavalla, sen omilla ehdoilla. Erilaisuus voi päinvastoin osoittautua stimuloivaksi ominaisuudeksi: juuri se voi herättää kiinnostuksen, se tekee kielen mielenkiitoiseksi ja sen oppimisen haasteelliseksi. Asiaa voi tarkastella myös toisesta näkökulmasta. Kun suomea äidinkielenään puhuva opettelee ensimmäistä indoeurooppalaista kieltä, joka useimmiten on jokin germaaninen kieli (ruotsi, englanti tai saksa), hänellä on samanlainen kynnys ylitettävänä kuin vaikkapa hollantilaisella, joka oppii suomea ensimmäisenä ei-indoeurooppalaisena kielenä, suunta vain on päinvastainen.

Suomen kielestä kiinnostunutta pelotellaan usein suomen kielen suurella sijamäärällä; niitä on laskutavasta riippuen 11—15. Sijat sinänsä eivät kuitenkaan ole kielenoppijalle mikään suuri kompastuskivi, sillä suomen sijasysteemi on äärimmäisen looginen; kysymys on enemmänkin siitä, että oppija hyväksyy systeemin, jossa germaanisten kielten prepositioiden tilalla on sijapäätteitä ja että muutenkin erillisten sanojen sijasta sanan loppuun liitetään erilaisia liitteitä (esim. hollannin kolmisanaisista *in mijn auto* ilmausta vastaa suomessa yksi sana *autossani*, joka koostuu kolmesta osasta *auto*-'auto' + *-ssa* 'in' + *-ni* 'mijn'). Yhdessä suomen sanassa voi siis olla siis hyvin paljon informaatiota. Tästä syystä suomen sanat ovat usein pitkiä ja vaikuttavat kovin vaikeilta, mutta kielen rakenteen hallitsemalle niissä on paljon tuttua siinäkin tapauksessa, että itse perussana olisi outo.

En aio tässä esitellä tyhjentävästi suomen kielen omalaatuisuuksia, eikä niitä muutamalla sivulla pysty luonnehtimaan. Suomen kielen opiskelu on paras tapa perehtyä suomen salaisuuksiin. Alankomaissa ei kaikkialla ole siihen tosin yhtä hyviä mahdollisuuksia: Rotterdammassa on lauantaikoulu, joissakin kansalaisopistoissa on suomen kursseja, Amsterdamin ja Groningenin yliopistoissa voivat opiskelijat valita suomen sivuaineekseen ja suorittaa siitä pienen tutkinnon ja myös muut kuin yliopiston opiskelijat voivat osallistua näille kursseille.

Kielitaitoa ja kielitietoa Groningenissa

Alankomaissa on myös mahdollisuus syventyä suomen kieleen ja Suomen kulttuurin perusteellisesti, muuttaa myytit ja ennakkoluulot kielitiedoksi ja kielitaidoksi. Groningenin yliopistossa, jossa suomea on opetettu 60-luvulta saakka, on vuodesta 1974 lähtien — ainoana yliopistona koko Benelux-maissa — voinut suorittaa akateemisen loppututkinnon pääaineena suomen kieli ja Suomen kirjallisuus. Suomen opinnot kuuluvat humanistisen tiedekunnan suomalais-ugrilaisten kielten koulutusohjelmaan, jossa suomen lisäksi pääainetasolla voi opiskella unkaria ja suomalais-ugrilaista kielitiedettä. Niille nuorille, jotka ovat valitsemassa elämänuraa ja jotka ovat kiinnostuneita kielistä, suomen kieli ja Suomen kirjallisuus on yksi varteenotettava vaihtoehto.

Opetusohjelma jakautuu samoin kuin muissakin akateemisissa opinnoissa kahteen osaan: vuoden kestäviin perusopintoihin, jotka päättyvät propedeuttiseen tutkintoon, sekä kolme vuotta kestäviin syventäviin opintoihin, jotka päättyvät suomalaista maisterintutkintoa vastaavaan doctoraal-tutkintoon.

Suurin osa ensimmäisestä vuodesta kuluu kielitaidon hankkimiseen; sen lisäksi opiskelijat perehtyvät suomalaisen kirjallisuuden historian varhaisiin vaiheisiin sekä saavat perustiedot Suomen kulttuurista, yleisestä kielitieteestä ja yleisen kirjallisuustieteestä sekä suomalais-ugrilaisesta kielitieteestä. Kahtena seuraavana vuonna perehdytään syvemmin suomen kieleen (kielioppiin, kielihistoriaan, murteisiin jne.), Suomen kirjallisuuteen (sen historiaan ja syvemmin joihinkin osa-alueisiin) sekä kirjallisuuden teorioihin ja niiden soveltamiseen samoin kuin Suomen kulttuuriin (yhteiskuntaan, politiikkaan, historiaan, taiteisiin jne.). Neljäntenä opintovuonna suoritetaan pienehkö vapaavalintainen sivuaine ja kirjoitetaan suomen kieleen tai Suomen kirjallisuuteen liittyvä tutkielma. Kielitaitoa lisäävät harjoituskurssit (luku-, keskustelu- ja kirjoitusharjoitukset, käännökset jne.) kuuluvat ohjelmaan koko neljän vuoden ajan.

Tavoitteena on, että valmistuneet olisivat potentiaalisia Suomen tuntijoita: heillä tulisi olla sellainen suomen kielen sekä Suomen kirjallisuuden ja kulttuurin tuntemus, että he voisivat erikoistua kykyjensä ja halujansa vastaavalle alalle (esim. tutkijoiksi, kääntäjiksi, tulkeiksi, journalisteiksi, kirjastojen palvelukseen, liike-elämään).

Opetuksesta huolehtii osittain suomea, osittain hollantia äidinkielenään puhuva opettajakunta. Vakituisia opettajia on tällä hetkellä kolme: dr. Sirkka-Liisa Hahmo (kokopäivätoimi), drs. Marja-Leena Hellings ja drs. Adriaan van der Hoeven (molemmat osa-aikaisia); lisäksi fil.maist. Marja-Liisa Olthuisilla on tilapäinen osa-aikatoimi. Suomen opetusministeriö kustantaa joka vuosi pari vierailtavaa opettajaa, jotka pitävät muutaman viikon luentosarjan omasta erikoisalastaan. Suomalais-ugrilaisen kielten laitoksen johtaja on unkarilaissyntyinen prof. László Honti, jonka erikoisala suomalais-ugrilainen kielitiede, erityisesti obinugrilaiset kielet, mutta joka hallitsee äidinkieltänsä unkarin lisäksi erinomaisesti myös suomea.

Opettajavoimien vähäisyyden takia oppituntien määrä viikossa ei ole kovin suuri, joten opiskelu vaatii hyvin paljon itsenäistä työskentelyä; toisaalta kuitenkin opiskelijoita on vähän ja opetus hyvin yksilöllistä, mikä varmasti hyvin kompensoi tuntimäärän pienuuden. Useimmat suomenopiskelijat opiskelevat myös jonkin aikaa jossakin suomalaisessa yliopistossa joko Erasmus-ohjelman puitteissa tai suomalaisen stipendin turvin. Oikeastaan jokaisen opiskelijan pitäisi opiskella vähintään yksi lukukausi Suomessa.

Opetuksen ohella tutkimus kuuluu olennaisena osana Groningenin yliopiston suomalais-ugrilaisen kielten laitoksen ohjelmaan. Kansainvälisestikin tärkeä on laitoksella tehtävä suomen ja muiden itämerensuomalaisten kielten vanhojen germaanisten lainasanojen tutkimus. Tästä ja laitoksen tutkimuksesta yleisemminkin kirjoitan kuitenkin toisella kertaa enemmän.

Kirjastolla on tietysti tärkeä osa opinnoissa. Groningenin yliopiston kirjastoon on koottu 30 vuoden kuluessa hyvä Suomi-kokoelma, joka käsittää tieteellisten kirjojen lisäksi mm. suuren joukon sanakirjoja ja laajan kokoelman kaunokirjallisuutta Kalevalasta viime vuoden tärkeisiin uutuuksiin. Kirjat ovat osittain humanistisen tiedekunnan kirjaston avohyllyissä, osittain yliopiston pääkirjaston varastossa. Useimmat kirjat ovat lainattavissa.

Avoimien ovien päivä 1996

Jos haluat tietää enemmän suomalais-ugrilaisen kielten opiskelusta ja tutkimuksesta Alankomaissa, voit milloin tahansa ottaa yhteyttä minuun. Helmikuun 16. päivänä on Groningenin yliopistossa avoimien ovien päivä, jolloin on mahdollista tutustua tarkemmin kahteen eri opintosuuntaan. Lähempiä tietoja voit saada seuraavasta osoitteesta: Rijksuniversiteit Groningen, Studentenadviesbureau Groningen, Afdeling Onderwijsvoorzichting, Postbus 72, 9700 AB Groningen, puh. 050-363 80 04. Päivä on lähinnä tarkoitettu nuorille, jotka suunnittelevat tulevaisuuden ammattia, mutta muutkin ovat tervetulleita. Meidän laitoksemme avoimien ovien päivän ohjelman voi saada myös minulta.

Sirkka-Liisa Hahmo

Osoite:

Vakgroep Finoegristiek
Oude Kijk in 't Jatstraat 26
Postbus 716
9700 AS Groningen
Puh. 050-3635827 (Hahmo)/ 3637276 (Van der Hoeven)/ 3635850 (toimisto)
Telekopio: 050-3635821
Sähköposti: S.L.Hahmo@let.rug.nl

FINS ALS BEROEP — EEN UITDAGING VOOR JONGE MENSEN DIE IN TAAL EN CULTUUR GEÏNTERESSERD ZIJN

Mythen en vooroordelen

Zoals bekend, is Finland op 1 januari 1995 volwaardig lid geworden van de Europese Unie en het Fins daarmee van de officiële talen van de Unie. Dit zou in alle EU-landen werk voor vele tolken en vertalers Fins kunnen opleveren. Het Fins mag dan nu een officiële status hebben, dat betekent natuurlijk niet, dat de kennis van de Finse taal in de Europese Unie daarmee opeens aanzienlijk zou zijn toegenomen. De oude vooroordelen en mythen bestaan nog steeds. Ook waarschijnlijk bij de lezers van Aviisi, van wie bijna iedereen persoonlijke ervaringen heeft met deze taal; een deel spreekt de taal goed (velen als moedertaal), een ander deel kan er vloeiend naar luisteren en begrijpt er ook iets van, sommigen daarentegen begrijpen er tittel noch jota van. Zonder twijfel hebben allen het horen spreken en in ieder geval heeft iedereen Finse teksten kunnen zien in Aviisi.

Één mythe, die in het bijzonder door de Finnen zelf in stand gehouden wordt, is dat het Fins een moeilijke taal is die een buitenlander onmogelijk kan leren. De moeilijkheidsgraad van een taal is evenwel lastig te meten; iedere taal heeft zijn eigen haken en ogen en een gemakkelijke taal bestaat waarschijnlijk niet. Gewoonlijk meten we de moeilijkheidsgraad van een taal af aan de mate waarin die verschilt van onze eigen taal en mogelijk anderszins van andere talen die we geleerd hebben. Het Fins is vanuit Nederlands perspectief gezien ontegenzeggelijk een 'vreemde' taal. Het hoort namelijk niet tot de Indo-europese taalfamilie zoals bijna alle andere Europese talen, maar vormt met het Hongaars, Estisch, de Samische (Lapse) talen, en verscheidene andere kleine, in Rusland gesproken talen de Finoegriscche taalgroep, en deze talen wijken zowel wat betreft structuur als woordenschat aanmerkelijk af van al die talen, waarin de andere Europeanen gewoonlijk met elkaar communiceren.

Al is het Fins een afwijkende taal, dat wil nog niet zeggen, dat die niet te leren zou zijn. De moeilijkheid ligt daarin, dat iemand die Fins wil leren allereerst het afwijken- de karakter ervan moet accepteren en die nieuwe taal op een nieuwe manier moet benaderen, namelijk op voorwaarden die de taal zelf stelt. Het afwijkende kan dan juist stimulerend blijken te zijn: het kan belangstelling wekken, het maakt de taal interessant en de moeite van het leren waard, een uitdaging. Maar men kan het ook van een andere kant bekijken. Als iemand die Fins als moedertaal heeft, voor het eerst een Indo-europese taal leert, normaal gesproken een Germaanse taal (Zweeds, Engels of Duits), moet hij/zij dezelfde drempel over als bijvoorbeeld een Nederlander die Fins leert als zijn eerste niet-Indo-europese taal, - alleen in tegengestelde richting.

Iemand die geïnteresseerd is in de Finse taal wordt vaak bang gemaakt met het grote aantal naamvallen; daarvan zijn er, afhankelijk van hoe je telt, 11 tot 15. De naamvallen zelf hoeven echter geen groot struikelblok te vormen, want het Finse naamvallensysteem is uitermate logisch. De vraag is eerder, of men een systeem accepteert, waarin in plaats van preposities zoals de Germaanse talen die kennen naamvalsuitgangen gebruikt worden en waarin in plaats van verschillende woorden er aan het eind van een woord verschillende uitgangen, aanhangsels worden toegevoegd (de drie Nederlandse woorden *in mijn auto* worden bijvoorbeeld in het Fins tot het ene woord *autossani*, dat opgebouwd is uit de drie delen *auto*- 'auto' + *-ssa* 'in' + *-ni* 'mijn'). Één Fins woord kan dus heel veel informatie bevatten. Daardoor zijn Finse woorden vaak lang en lijken ze heel moeilijk, maar voor iemand die de structuur van de taal beheerst zit er veel bekends in, zelfs al kent hij het grondwoord niet.

Het is hier niet de plaats om uitgebreid op de eigenaardigheden van de Finse taal in te gaan, dat zou trouwens niet eens kunnen in het bestek van een paar bladzijden. De beste manier om je te verdiepen in de geheimen van de Finse taal is om Fins te leren. Nederland biedt daartoe enkele mogelijkheden: in Rotterdam is de Zaterdagsschool gevestigd, aan enkele volkshogescholen worden cursussen Fins gegeven, aan de uni-verstiteiten van Amsterdam en Groningen kunnen de studenten Fins als bijvak kiezen en daarover enkele tentamens afleggen en ook anderen dan studenten kunnen aan deze cursussen deelnemen.

Kennis van het Fins in Groningen

In Nederland bestaat evenwel ook de mogelijkheid om je grondig te verdiepen in de Finse taal en cultuur, om de mythen en vooroordelen om te vormen tot kennis van en vaardigheid in de taal. De Rijksuniversiteit Groningen, waar al vanaf de jaren zestig Fins onderwezen wordt, biedt sinds 1974 — als enige universiteit in de hele Benelux — de mogelijkheid het doctoraal examen in de Finse taal- en letterkunde af te leggen, een hoofdvakstudie dus. De studie Fins maakt deel uit van de opleiding Finoegriscche talen en hun letterkunde aan de Faculteit der Letteren. Binnen deze opleiding kan men naast Fins ook Hongaars en Finoegriscche taalwetenschap op hoofdvakniveau studeren. Voor die jongeren, die moeten besluiten welke kant ze uit willen in het leven en die geïnteresseerd zijn in talen, biedt de Finse taal- en letterkunde een alternatief dat de moeite van het overwegen zeker waard is.

Net als bij andere universitaire studies bestaat het onderwijsprogramma uit twee delen: een basisprogramma van een jaar dat wordt afgesloten met het propedeutisch examen, en een driejarig programma waarin de kennis verdiept en uitgebreid wordt, dat eindigt met het doctoraal examen.

Het grootste deel van het eerste jaar wordt besteed aan taalverwerving; daarnaast maken de studenten kennis met de vroegste fases van de Finse literatuurgeschiedenis en krijgen ze college over de Finse cultuur, de algemene taal- en literatuurwetenschap en de Finoegriscche taalwetenschap. In de twee daaropvolgende jaren wordt er dieper ingegaan op de Finse taal (grammatica, taalgeschiedenis, dialecten enz.), de Finse literatuur (haar geschiedenis en bepaalde deelgebieden worden nader onder de loep genomen) alsmede literaire theorieën en de toepassing ervan, en de Finse cultuur (maatschappij, politiek, geschiedenis, beeldende kunst enz.). In het vierde studiejaar moet de student een bijvak naar eigen keuze volgen en een scriptie schrijven over een onderwerp met betrekking tot de Finse taal- of letterkunde. De colleges taalvaardigheid (lees-, spreek- en schrijfvaardigheid, vertalen) gaan het hele vierde jaar gewoon door.

Het streven is, dat de afgestudeerden potentiële Finland-kenners zijn: zij moeten een zodanige kennis van de Finse taal, literatuur en cultuur hebben, dat ze zich kunnen specialiseren op een gebied dat aansluit bij hun specifieke begaafdheid en belangstelling (bijvoorbeeld als onderzoeker, vertaler, tolk, journalist, in het bibliotheekwezen, of het zakenleven).

Het onderwijs wordt verzorgd door docenten die deels Fins, deels Nederlands als moedertaal hebben. Er zijn op dit moment drie docenten met een vaste aanstelling: dr. Sirkka-Liisa Hahmo (volledige aanstelling), drs. Marja-Leena Hellings en drs. Adriaan van der Hoeven (beiden in deeltijd); daarnaast heeft fil.maist. Marja- Liisa Olthuis een tijdelijke deeltijdaanstelling. Het Finse Ministerie van Onderwijs bekostigt ieder jaar twee gastdocenten, die gedurende een aantal weken college geven over een onderwerp dat verband houdt met hun specialisatie. De voorzitter van de vakgroep Finoegristiek is prof. László Honti, specialist in de Finoegriscche taalwetenschap, met name in de Oboegriscche talen. Behalve het Hongaars, zijn moedertaal, beheerst hij ook het Fins voortreffelijk.

Door het beperkte aantal docenten is ook het aantal colleges per week beperkt, zodat de studie veel zelfstandig werk vereist; aan de andere kant zijn er weinig studenten, waardoor het onderwijs heel individueel gericht is, wat weer de omvang van het aantal colleges compenseert. De meeste studenten Fins studeren ook enige tijd aan een Finse universiteit, hetzij in het kader van het Erasmus-programma, dan wel met een beurs van het Finse Ministerie van Onderwijs. Eigenlijk zou iedere student ten minste één semester in Finland moeten studeren.

Niet alleen onderwijs, maar ook onderzoek hoort tot de wezenlijke taken van de vakgroep Finoegristiek van de Rijksuniversiteit Groningen. Ook internationaal in aanzien staat het onderzoek dat aan de vakgroep gedaan wordt naar de oude Germaanse leenwoorden in het Fins en de andere Oostzeefinse talen. Hierover en over het onderzoek van de vakgroep meer in het algemeen schrijf ik echter een volgende keer graag uitgebreider.

De bibliotheek neemt natuurlijk een belangrijke plaats in tijdens de studie. De Groninger Universiteitsbibliotheek heeft in de loop van 30 jaar een goede Finland-collectie opgebouwd, die naast wetenschappelijke boeken o.a. een groot aantal woordenboeken bevat, alsmede een uitgebreide verzameling literaire werken vanaf de Kalevala totaan de meest recente uitgaven van het afgelopen jaar. De boeken staan voor een deel in de open collectie in de Letterenbibliotheek en voor een ander deel in het magazijn van de Universiteitsbibliotheek. De meeste boeken zijn uitleenbaar.

Open dag 1996

Als u meer wilt weten over studie en onderzoek van de Finoegriscche talen in Nederland, kunt u altijd contact met me opnemen. Op 16 februari is er een Open Dag aan de Universiteit van Groningen, en dat is een goede gelegenheid om nader met twee opleidingen kennis te maken. Meer informatie kunt u krijgen bij het volgende adres: Rijksuniversiteit Groningen, Studentenadviesbureau Groningen, Afdeling Onderwijsvoorlichting, Postbus 72, 9700 AB Groningen, tel. 050-363 80 04. De dag is speciaal bedoeld voor jongeren, die voor hun beroepskeuze staan, maar ook anderen zijn van harte welkom. Het programma voor de Open Dag van de vakgroep Finoegristiek kunt u ook bij mij krijgen.

Sirkka-Liisa Hahmo

Adres:

Vakgroep Finoegristiek

Oude Kijk in 't Jatstraat 26

Postbus 716

9700 AS Groningen

Tel. 050-3635827 (Hahmo)/3637276 (Van der Hoeven)/3635850 (secretariaat)

Fax 050-3635821

e-mail: S.L.Hahmo@let.rug.nl

KOMENDE FINSE EVENEMENTEN IN NEDERLAND

- 14.1. Rotterdam (Zeemanskerk);
Nieuwjaarsreceptie
- 25.1. Amsterdam (De IJsbreker, Weesperzijde 23); The Song Company met werken van
o.a. Kaija Saariaho
- 25.-26.1. Den Haag (Dr. Anton Philipszaal); Het Residentie Orkest speelt o.l.v. Paavo Järvi o.a.
Symfonie nr. 5 van Sibelius
- 28.1. Amsterdam (Braggiotti Gallery, Singel 424); o.a. Arno Rafael Minkinen
- 28.1. Amsterdam (De IJsbreker, Weesperzijde 23); o.a. Eeva Koskinen (viool)
- 4.2. Haarlem (Concertgebouw, Klokhuisplein 2); o.a. Kammersinfonie van Kalevi Aho
- 9.2. Den Haag (Dr. Anton Philipszaal); Het Residentie Orkest speelt muziek van Debussy
en Dutilleux (cello: Anssi Karttunen)
- 10.2. Amsterdam (Concertgebouw); Het Residentie Orkest speelt muziek van Debussy en
Dutilleux (cello: Anssi Karttunen)
- 12.2. Leeuwarden (Volksuniversiteit Friesland, Kanaalstraat 15); Lezing over Finland door
de heer S. Bierma (meer informatie tel. 058-336171)
- 17.2. Amsterdam (Beurs van Berlage); o.a. Never again van Veli-Matti Puumala
- 28.2. Amsterdam (Universiteit, Spuistraat 134); "Rond het epos" t.g.v. de Kalevaladag
(lezingen in het Nederlands)
- 24.3. Amsterdam (Concertgebouw); Radio Filharmonisch Orkest speelt o.a. het
Vioolconcert van Sibelius
- 16.4. Algemene Ledenvergadering van de Vereniging Nederland-Finland
- 26.4. Zwolle (Plantagekerk, TerPelwijkstraat 17); Het Nederlands Kamerkoor zingt o.a.
werken van Rautavaara en Kokkonen
- 27.4. Amsterdam (Beurs van Berlage); Het Nederlands Kamerkoor zingt o.a. werken van
Rautavaara en Kokkonen
- 27.4.-11.5. Utrecht; Int. Franz Liszt Pianoconcours
- 28.4. Breda (Antoniuskerk aan de Sint Janstraat); Het Nederlands Kamerkoor zingt o.a.
werken van Rautavaara en Kokkonen
- 28.4. Haarlem (Concertgebouw, Klokhuisplein 2); o.a. het Violoncelloconcert van
Rautavaara en Don Juanquichotte van Sallinen

TULEVIA SUOMALAISTAPAHTUMIA ALANKOMAISSA

- 14.1. Rotterdam (Merimieskirkko); uudenvuoden vastaanotto
- 25.1. Amsterdam (De IJsbreker, Weesperzijde 23); The Song Company esittää mm. Kaija Saariahon musiikkia
- 25.-26.1. Den Haag (Dr. Anton Philipszaal); Het Residentie Orkest soittaa Paavo Järven johdolla mm. Sibeliuksen 5. sinfonian
- 28.1. Amsterdam (Braggiotti Gallery, Singel 424); mm. Arno Rafael Minkkinen
- 28.1. Amsterdam (De IJsbreker, Weesperzijde 23); mm. Eeva Koskinen (viulu)
- 4.2. Haarlem (Concertgebouw, Klokhuisplein 2); mm. Kalevi Ahon musiikkia
- 9.2. Den Haag (Dr. Anton Philipszaal); Het Residentie Orkest soittaa Debussyn ja Dutilleux'n sävellyksiä (sello: Anssi Karttunen)
- 10.2. Amsterdam (Concertgebouw); Het Residentie Orkest soittaa Debussyn ja Dutilleux'n sävellyksiä (sello: Anssi Karttunen)
- 12.2. Leeuwarden (Volksuniversiteit Friesland, Kanaalstraat 15); S. Bierman luento Suomesta (lisätietoja puh. 058-2336171)
- 17.2. Amsterdam (Beurs van Berlage); mm. Veli-Matti Puumalan "Never again"
- 28.2. Amsterdam (yliopisto, Spuistraat 134); Kalevalan päivän tilaisuus "Rond het epos" (luennot hollanniksi)
- 24.3. Amsterdam (Concertgebouw); Radio Filharmonisch Orkest soittaa mm. Sibeliuksen viulukonserton
- 16.4. Alankomaat-Suomi -yhdistyksen yleinen jäsenkokous
- 26.4. Zwolle (Plantagekerk, Ter Pelwijkstraat 17); Het Nederlands Kamerkoor esittää mm. Rautavaaran ja Kokkosen lauluja
- 27.4. Amsterdam (Beurs van Berlage); Het Nederlands Kamerkoor esittää mm. Rautavaaran ja Kokkosen lauluja
- 27.4.-11.5. Utrecht; Kv. Franz Liszt Pianokilpailu
- 28.4. Breda (Antoniuskerk aan de Sint Janstraat); Het Nederlands Kamerkoor esittää mm. Rautavaaran ja Kokkosen lauluja
- 28.4. Haarlem (Concertgebouw, Klokhuisplein 2); mm. Rautavaaran ja Sallisen musiikkia

Vrij verkeer van personen in de Europese Unie

Op uitnodiging van Bartho Pronk, Nederlands lid van het Europees Parlement, waren diverse verenigingen van burgers van de lidstaten van de Europese Unie bijeen in Utrecht op 21 november 1995. Voor de Vereniging Nederland-Finland was Irma Schoemakers-Salkinoja aanwezig. Het onderwerp van de bijeenkomst waren de klachten van burgers uit andere landen van de Unie met betrekking tot het vrije verkeer van personen.

Door de aanwezigen werden de volgende punten naar voren gebracht:

- Een vestigingsvergunning voor alle EU-onderdanen vanaf 18 jaar is verplicht en dat kost fl 500, terwijl Nederlanders fl 35 betalen voor een identiteitskaart. Dit is discriminatie.
  - Bij verhuizing binnen Nederland moet men zich nog steeds melden bij de vreemdelingenpolitie van de nieuwe woonplaats. Welk doel dat dient, is niet duidelijk. Aanmelding bij de de burgerlijke stand moet voldoende zijn.
  - De bejegening van de burgers door de vreemdelingepolitie laat vaak te wensen over. Bovendien hangt veel van de individuele beambte af hoe goed hij de zaken regelt. Per plaats kan dat heel erg verschillen.
  - De uittreksel van de burgerlijke stand van andere landen (b.v. Finland) voldoet niet aan de eisen van de Nederlandse bevolkings-administratie. Er moet een nieuw document worden aangevraagd en zo verliest men kostbare tijd. De vorm van die uittreksels moet gelijk worden gemaakt.
  - De werkloosheidsuitkering uit Finland komt nooit in Nederland aan, als men hier komt om werk te zoeken. Dit komt doordat het GAK de betalende instantie is en het GAK heeft een verblijfsvergunning nodig om te kunnen uitbetalen. Deze heeft men niet, omdat men nog geen werk heeft. Inmiddels zijn dan die drie maanden voorbij, die men mag verblijven om werk te zoeken!
  - Veel diploma's uit andere lidstaten worden in Nederland niet erkend.
  - Vrij verkeer van personen is een dode letter als men de sociale zekerheidsrechten niet mee kan nemen naar Nederland of ze hier niet kan genieten. Daar liggen nog een legio problemen die opgelost moeten worden. Besloten werd dan ook een volgende bijeenkomst te wijden aan de ongelijkheden in de sociale zekerheid.
- De bijeenkomst werd besloten met de toezegging van Pronk om de problemen onder de aandacht van de Nederlandse overheid te brengen. Een volgende bijeenkomst wordt gehouden binnen een half jaar.

Irma Schoemakers-Salkinoja

KAHDEKSANNET SUOMALAISTEN NAISTENPÄIVÄT

9.-10.3.1996 Doorwerthissa.

Hinta NLG 165,-. Voit ilmoittautua jo nyt maksamalla etumaksun f 65,- helmikuun loppuun mennessä naistenpäivien tilille:

R.A. Kaper Lesonen

VSB Bank Utrecht tilinro 897 696 883 (giro 2459)

Ilmoita selvästi nimesi ja asuinpaikkasi.

Toimikunnan jäsenet: Riitta Kaper puh: 036-5365002
Pirjo Okon puh: 0493-495501
Päivi Egbertsen puh: 0318-618777
Siru Rantanen puh: 010-4360658
Sari Laukkanen puh: 010-4585125

POHJANTÄHDET LOISTAVAT JA HEHKUVAT

Alankomaihin juurtunut suomalainen teatteriryhmä Pohjantähdet kunnostautui - ei ensimmäistä kertaa - syksyllä kahdessa täysin eri lajissa. Pohjantähdet esittivät Amsterdamissa 28.10.95 Liisamaija Laaksosen näytelmän Lumikit. Ennen näytelmää tätä tilaisuutta varten Suomesta Hollantiin lentänyt näytelmäkirjailija Juha Siltanen piti luennon, jota teatteria tuntematonkin seurasi mielenkiinnolla. Yleisöä oli paikalla runsaasti - niin suomalaisia kuin suomen kielen taitoaan testaamaan tulleita hollantilaisiakin.

Näytelmä Lumikit kuvaa elämää sairaalan naistentautien osastolla, jossa jokaisella potilaalla, samoin kuin hoitajallakin, on oma tarinansa. Näyttelijät eläytyivät osiinsa täysin rinnoin ja yleisö eli mukana; kun osaston kuopus kärsi henkistä kipua lapsettomuudestaan, moni varmaan kuivasi kyneleitä silmäkulmastaan. Näytelmä ei suinkaan ollut raskasta katsottavaa, sillä myös huumori kukki osastolla ja sai yleisön välillä kuivaamaan ilon kyneleitäkin.

Pohjantähdet on ryhmä innokkaita harrastajanaisia. Missä lienevät innokkaat näyttelytaitoiset miehet? Teatteriryhmän budjetti on hyvin pieni, sillä avustuksia tähtemme eivät ole vielä saaneet - eivät luultavasti ole ehtineet vielä anelemaankaan. Varojen puutteesta huolimatta näytelmää varten oli hankittu upeat lavasteet, joiden valmistamisessa ja pystyttämisessä ryhmän kekseliäisyys sekä avuliaat puolisot ja ystävät arvatenkin ovat auttaneet.

Kekseliäisyydestä saimme toisen todisteen 9.-10.12.95 Hoornissa. Rahoittaakseen toimintaansa ryhmä järjesti suomalaisen jouluruokailun kaikelle kansalle. Lauantaina ruokaa tarjottiin kahteen otteeseen ja sunnuntaina kerran. Pöydässä oli kaikkea: alkupaloiksi veden antimia ja pääruuaksi erilaisia laatikkoruokia, salaatteja, rosollia, perunoita moneen tapaan valmistettuna - eikä kinkkukaan puuttanut. Jälkiruokana maisteltiin monenlaisia leivonnaisia kahvin kera. Talo oli täynnä, tunnelma korkealla ja ruoka todella maistavaa. Joulupukki viihdytti lapsia ja emännät ennättivät välillä käydä keittiöpuuhiltaan hehkuvin poskin laulamassa joululaulujakin. Viikon aherrus tuli toivottavasti palkittua - jos ei rahallisesti aterian edullisesta hinnasta johtuen - ainakin tyytyväisten vieraiden lämpimillä sanoilla. Suomea tehtiin tunnetuksi hienolla tavalla. Moniin kysymyksiin vastattiin ja hollantilaisten kiinnostus saatiin heräämään, niin että ensi kesänä varmaan yhä useamman hollantilaisen auton keula on suunnattu Suomeen päin. Kiitos Irma, Tessa, Marjut, Marjatta, Arja, Helena, Pirkko, Susanna, Riitta, Milja ja lohi-Jaap. Keitättöhän ensi jouluksikin? Ja muistattehan, että odotamme jo seuraavaa näytelmänne...

Auli Snickers-Malinen

HET HUIS IS HET KASTEEL

Het is acht uur 's avonds. Ik zit in mijn favoriete stoel bij het raam. Een heerlijk moment om even rustig aan te doen, te denken aan alles dat is gebeurd vandaag. Opeens verstoort een lawaaierig gezelschap studenten mijn rust. Dat gebeurt niet vaak realiseer ik me tegelijkertijd. Eigenlijk is er bijna nooit iemand op van Houtenstraat.

Het overgrote deel van de Nederlanders zijn zeker geen 'uithuizige mensen'. Er moet een speciale reden zijn om uit te gaan. De meest gewone is, geloof ik, het uitlaten van een hond. De tijd buiten wordt meestal besteed om onvermijdelijke afstanden af te leggen: van huis naar het vervoermiddel; van Albert Heijn naar het Kruidvat; van de ene afspraak naar de andere. Altijd zo snel mogelijk. Als normale mensen hun huizen hebben bereikt om te eten en om televisie te kijken, blijft er in de Nederlandse steden slechts de stilte over.

Het is ook merkwaardig dat de straten leeg worden bijna precies op hetzelfde moment dat de straatlantaarns gaan branden. Ik vraag mezelf af voor wie al die lichten eigenlijk bedoeld zijn.

Aan de ene kant zijn de straatlantaarns slechts een zinloze verspilling van energie, in het bijzonder voor de mensen die hun gordijnen dicht doen om te schuilen binnen hun eigen vier muren. Aan de andere kant zijn ze elite luxes voor het handjevol mensen dat na de schemering nog buiten is.

Er is echter ook een verklaring voorhanden. De lichten zijn er eigenlijk om te voorkomen dat bepaalde personen over straten zwerven: inbrekers, autodieven, verkrachters en moordenaars. Vanwege het licht kan iedereen worden gezien en kan sociale controle effectief worden uitgeoefend.

Deze verklaring is niet zo gek als-ie lijkt. Het buitenleven is in twee opzichten erg geconcentreerd. Ten eerste is 90 procent van de Nederlanders echt alleen buiten of onderweg gedurende enkele uren 's ochtens en een paar uur 's middags. Ten tweede wordt alleen een klein aantal wegen veel gebruikt, en die zijn zeer druk.

Bovendien veroorzaakt de locatie van vele diensten ook op kleine schaal een scherpe deling tussen drukte en leegte. Het centrum van Wageningen biedt een goed voorbeeld. Omdat bijna alle cafés en restaurants in het centrum van de stad liggen, lijken afgelegen wijken, maar ook wijken die dichterbij het centrum liggen, 's avonds op verlaten dorpen. Nu het marktplein een bijna volledige horecacrinkel is geworden (symbolisch genoeg met een weinig gebruikte kerk in het midden!) is de centralisatie dan ook zeer treffend.

De concentratie van het uithuizige leven op sommige uren en sommige plekken heeft onaangename gevolgen. Wanneer ik over de rustige straten wandel (wandelen zonder duidelijke redenen en bijbehorende uitrusting is al verdacht) op een ongebruikelijke tijdstip - voel ik me vaak een beetje bang. Het is zo onwaarschijnlijk om op dat moment op die plaats te zijn dat een andere persoon die je ontmoet waarschijnlijk een onwaarschijnlijk karakter heeft. Het kan een aardige verrassing zijn, maar één vervelende verrassing kan al fataal zijn in het mensenleven.

Het is leerzaam verhalen te lezen van de middeleeuwen. Ze vertellen vaak hoe de stadsmuren bij zonsondergang werden gesloten en niemand de bossen meer in durfde te gaan die overgenomen waren door wolven, beren en tot de tanden gewapende barbaren en criminelen. In een moderne stad zijn er geen muren of stadsgrachten meer die de stad omringen en beschermen. Het hedendaagse kasteel is het huis. De gevaarlijke gebieden zijn tegenwoordig in het stedelijke nachtleven waar wilde beesten, kwade geweldplegers en hedendaagse barbaren in elkaars buurt circuleren. Er is niet veel verzonnen in griezelverhalen. De buitenlichten zijn bedoeld deze ongewenste gasten weg te jagen.

Dat komt ook allemaal overheen met het debat over of Nederland vol is of niet. De bevolkingsdichtheid is inderdaad hoog maar veel problemen zouden opgelost kunnen worden door het gedrag van Nederlanders een beetje te veranderen. Nu zijn sommige plaatsen echt even ondraaglijk druk, terwijl de meeste plaatsen het grootste gedeelte van de tijd helemaal leeg zijn. Nederlanders zouden toch in staat moeten zijn om dit op een betere manier te organiseren.

Als een dictator van Nederland zou ik enkele hervormingen doorvoeren. De werktijden zouden veel flexibeler worden. Horeca zou verdeeld worden over de wijken en voorsteden. Één grote Albert Heijn zou opgedeeld worden in drie kleine. Winkels zouden tijdens werkdagen langer open zijn. Er zouden optredens, tentoonstellingen en diensten worden georganiseerd in bossen, parken en afgelegen buitenwijken. Een keer per week zou er niets op televisie zijn maar buiten des te meer te zien en te doen.

Ik zou onthoofd worden. Niet alleen vanwege het uitzetten van de heilige kijkbuis, wat zonder twijfel al voldoende reden zou zijn. Ik denk dat Nederlanders eigenlijk best gelukkig zijn met de huidige omstandigheden. 'Gezellige drukte' op de snelweg, in de treinen, in de winkelstraat, in de supermarkten, in de kroegen en restaurants. En een overvloed aan tijd om jezelf te isoleren van de drukte, om thuis met gemak natuurfilms te kijken en veilig griezelboeken te lezen.

Pasi Saukkonen

Gepubliceerd oorspronkelijk in Gelders Dagblad 10.12.1994.

KOTINI ON LINNANI

Kello on kahdeksan illalla. Istun lempituolissani olohuoneen ikkunan ääressä. Sopiva hetki rauhoittua ja miettiä päivän tapahtumia. Yhtäkkiä minua häiritsee kadulla kulkeva meluisa opiskelijaseurue. Tätä ei usein tapahdukaan, mietin itsekseni. Itse asiassa katumme on yleensä täysin autio.

Suurin osa hollantilaisista ei todellakaan ole mitään ulkoilmamihmisiä, sen jo tiedän. Ulosmeneon pitää olla jokin erityinen syy, joista yleisin lienee koiran ulkoiluttaminen. Ulkona vietetty aika kuluu tavallisesti välttämättömien välimatkojen taittamiseen: kotoa liikennevälineeseen; Albert Heijniltä Kruidvatiin; tapaamisesta toiseen. Ja aina niin nopeasti kuin mahdollista. Kun tavalliset ihmiset ovat työpäivänsä ja ostostensa päätteeksi päässeet koteihinsa syömään illallista ja katsomaan televisiota, hollantilaiset kaupungit hiljenevät lähes tyystin.

Omituista kyllä kadut tyhjenevät miltei tarkalleen samaan aikaan kun katuvalot syttyvät. Voikin kysyä, kenelle nuo valot oikein on tarkoitettu. Yhtäältä runsas valaistus on vain yletöntä energian tuhlausta, erityisesti niiden ihmisten kannalta, jotka päästyään neljän seinänsä sisälle vetävät kotinsa verhot tiukasti kiinni. Mutta toisaalta se on suurta ylellisyyttä niille harvoille, jotka hämärän laskeuduttua vielä liikkuvat ulkosalla.

Katuvaloille voi kuitenkin olla myös aivan toisenlainen syy. Niiden päätarkoituksena on kenties juuri estää tiettyjen, ei-toivottujen henkilöiden: murto- ja autovarkaiden, ryöstäjien ja raiskaajien kulku kaduilla. Valaistuksen ansiosta kaikkia voidaan koko ajan tarkkailla ja sosiaalista kontrollia harjoittaa vaivatta.

Tälle selitykselle on perusteensa, vaikka onkin paradoksaalista polttaa ulkovaloja, jotta ulkona ei liikuttaisi. Kuten sanottu, hollantilainen ulkoilmaelämä on hyvin keskittyntä. Suurin osa ihmisistä on ulkona ainoastaan parin aamu- ja iltapäivätunnin aikana. Lisäksi ainoastaan pientä määrää kaikista teistä ja kaduista käytetään runsaammin, ruuhkaksi asti.

Monien palvelujen keskittyminen pienelle alueelle tekee pienessäkin mittakaavassa jyrkän eron ruuhkan ja tyhjyyden välillä. Wageningen tarjoaa tästä hyvän esimerkin. Koska miltei kaikki kahvilat ja ravintolat sijaitsevat aivan kaupungin keskustassa, ovat paitsi syrjäiset myös keskustaa lähellä olevat asuma-alueet iltaisin kuin hylättyjä kyliä. Nyt kun keskustorista on muodostunut miltei täydellinen horecakehä, jonka keskellä on, symbolista kyllä, harvoin käytetty kirkko, keskittyminen on erityisen silmiinpistävää.

Tällä kaikella on omat epämiellyttävät seurauksensa. Jos joskus kuljeskelen (epäilyttävää sinänsä) hiljaisilla kaduilla, huomaan usein olevani hieman varuillani. On niin epätavallista olla tuossa paikassa tuona aikana, että vastaantuleva ihminen on melkoisella todennäköisyydellä myös epätavallinen luonne. Mahdollinen yllätys voi tietenkin olla myös miellyttävä, mutta ihmiselämässä yksikin ikävä kohtaaminen saattaa olla kohtalokas.

On myös opettavaista lukea keskiaikaa kuvaavia kertomuksia. Tuolloin kaupunkien muurit yleensä suljettiin auringon laskiessa, eikä sen jälkeen enää kukaan uskaltanut astua ympäröiviin metsiin, jotka muuttuivat susien, karhujen ja hampaisiin asti aseistautuneiden barbaarien hallitsemiksi maiksi.

Nykykaupungeista ovat vastaavat muurit ja vallihaudat nostosiltoineen kadonneet. Meidän aikamme linna onkin jokaisen oma koti. Sivilisaatiossa on petojen, mielipuoiten ja barbaarien valtakunta, paradoksaalisesti jälleen, tullut lähemmäksi asukkaita, kaupunkien yöelämää. Kauhutarinoissa on valitettavan vähän mielikuvituksen tuotetta.

Yllämainittu liittyy myös keskusteluun siitä, onko Alankomaat täynnä vaiko ei. Asukastiheys on tietenkin huomattavan korkea, mutta monia ongelmia voitaisiin ratkaista muuttamalla hollantilaisten käyttäytymistä hivenen verran. Nyt jotkut paikat ja tiet ovat joihinkin aikoihin todellakin sietämättömän ahtaita, kun taas suurin osa alueista on enimmäkseen täysin autiona. Hollantilaisen yhteiskunnan voisi olettaa osaavan organisoida tämän paremmin.

Alankomaiden yksinvaltiaana toimeenpanisin mielelläni muutamia uudistuksia. Työaikoja joustettaisiin huomattavasti. Kahviloita, ravintoloita ja vastaavia sijoitettaisiin ympäri lähiöitä ja esikaupunkeja. Yksi iso Albert Heijn jaettaisiin aina kolmeksi pieneksi. Kaupat saisivat olla arkipäivisin pitempään auki. Metsissä, puistoissa ja syrjäisillä asuma-alueilla järjestettäisiin esiintymisiä, näyttelyjä ja palveluja. Yhtenä päivänä viikossa televisiosta ei tulisi lainkaan ohjelmaa, mutta kaupungilla olisi sitäkin enemmän koettavaa ja tehtävää.

Minut epäilemättä mestattaisiin. Eikä ainoastaan siksi, että tohtisin kajota pyhään telkkariin. Epäilen, että suurin osa hollantilaisista on lopulta ihan tyytyväisiä nykyiseen järjestelyyn. Mukavan ahdasta moottoriteillä, junissa, supermarketeissa, pääkaduilla ja ravintoloissa. Ja reilusti aikaa eristäytyä omaan kotiin, katsomaan vaivatta luonto-ohjelmia televisiosta ja lukemaan kauhukertomuksia, turvallisesti.

Pasi Saukkonen

Julkaistu hollanninkielisenä Gelders Dagblad -lehdessä 10.12.1994.

KALEVALADAG - KALEVALANPÄIVÄN TILaisuus

Tijd/aika: woensdag/keskiviikko 28.02.1996, klo/15.00-17.00/uur.

Plaats/paikka: Universiteit van Amsterdam, Spuistraat 134, 1012 VB Amsterdam. Zaal/sali 104.

Onderwerp/aihe: Korte lezingen rond het epos (in het nederlands) / Lyhyitä esityksiä eepoksen ympäriltä (hollanniksi).

Gratis toegang / Vapaa pääsy.

Meer informatie/lisätietoja: Vakgroep Skandinavistiek, afdeling Fins, tel secretariaat: 020-525 4132 (9.30-13.00 uur).

LEHDISTÄ POIMITTUJA...

...EU-uutisia:

Suomi on hiljalleen noussut syvimmästä lamasta, mutta siitä on jäänyt ikävänä perintönä työttömyys, joka oli vielä loppuvuonnakin yli 18 %. EU:n ansiosta ruoka halpeni Suomessa: lihatuotteiden hinnat putosivat noin 20 %, vehnäjauhojen ja kananmunien yli 40 %, myös rasvat ja juustot halpenivat. EU:n ulkopuolelta tulevat tuotteet, kuten riisi, kahvi ja banaanit puolestaan kallistuivat. Tullimääräysten lieventyminen lisäsi pikaisen matkustelun määrää Tallinnaan ja Tukholmaan. Huumeiden salakuljetus lisääntyi. Ulkomaalaisten määrä kasvoi, mutta vuoden lopussakaan muualla syntyneiden määrä ei ollut kuin 1,3 % koko väestöstä. Meriliikenteen lisääntyminen etenkin Suomen ja Viron välillä piti yllä keskustelua meriturvallisuudesta. Oikeusistuimissa puitiin lukuisia talousrikoksia. Keväällä Suomessa tuli voimaan Euroopan tiukin tupakkalaki, joka kielsi tupakoinnin miltei kaikilla yleisillä paikoilla. Lokakuussa ensimmäiset naiset pukivat ylleen armeijan harmaat ja aloittivat vapaaehtoisen asepalveluksensa.

...muuta uutisia:

Suomen kenraalikuuntaan saatiin joulukuussa ensimmäistä kertaa nainen, kun oikeustieteen tohtori Kaarina Buure-Hägglund nimitettiin puolustusvoimien asessoriksi.

Suomen kuusivuotiaat eivät pääsekään vielä peruskouluun, vaikka koulun aloitusikä on muualla Euroopassa yleensä kuusi vuotta. Suomessa kuusivuotiaat sallitaan koulunpenkille vain poikkeustapauksissa ja kypsyystestin kautta.

Suomen kymmenen suurinta kuntaa 31.12.95 asukasluvun mukaan:

Helsinki (524.960), Espoo (191.610), Tampere (182.780), Vantaa (167.000), Turku (164.810), Oulu (109.150), Lahti (95.130), Kuopio (84.690), Pori (76.700) ja Jyväskylä (74.040)

...kulttuuriuutisia:

Marraskuun lopussa pidetyn kansainvälisen Jean Sibelius-viulukilpailun voitti suomalainen Pekka Kuusisto (19). Hän on kilpailun historian ensimmäinen suomalaisvoittaja.

Vuoden 1995 Finlandia-palkinnon sai Hannu Mäkelä romaanillaan Mestari, joka on elämänkerta Eino Leinon viimeisistä päivistä.

Kapellimestari Esa-Pekka Salonen on kutsuttu kuninkaallisen musiikkitaideakatemian Royal College of Musicin jäseneksi. Jäsenyys on Ison-Britannian korkein musiikkialan kunnianosoitus. Royal College of Musicissa voi olla kerralla vain määrätty määrä jäseniä. Heihin ovat aikanaan kuuluneet esim. Arthur Rubinstein, Richard Strauss, Arturo Toscanini ja Jean Sibelius.

Helsingistä tulee Euroopan kulttuuripääkaupunki vuonna 2000 Ranskan Avigninin, Italian Bolognan, Belgian Brysselin, Espanjan Santiago de Compostelan, Norjan Bergenin, Puolan Krakovan, Tshekinmaan Prahin ja Islannin Reykjavikin lisäksi.

Nykytaiteen museolle myönnettiin rakennuslupa joulukuussa. Helsingin ydinkeskustaan postitalon eteen nousevan museon on suunnitellut amerikkalainen Steven Holl.

MEDEDELINGEN - TIEDOTOKSIA

ETSIMME LEIKKISEURAA

Etsin suomenkielisiä leikkikavereita lapselleni. Tyttäreni on viisi vuotta ja me asumme Amsterdamin seudulla. Ota yhteyttä!

Puh. 020-69 57 880 / Sari Hellsten.

*****

AU-PAIRIA SUOMEEN

Etsimme hollanninkielistä Au-Pairia Suomeen hoitamaan kahta poikaamme (4 vuotta ja 11/2 vuotta) niin pian kuin mahdollista. Matkat maksetaan jos jää vuodeksi.

Jaana Rikkinen, Simolankatu 7, 33270 Tampere, puh: 00 - 358 - 31 3443362.

AU PAIR NAAR FINLAND

Wij zoeken een Nederlandstalige Au Pair voor onze twee zonen (4 en 11/2 jaar) hier in Finland. Wij betalen de reiskosten als je een jaar blijft. Jaana Rikkinen, Simolankatu 7, 33270 Tampere, puh: 00 - 358 - 31 - 3443362.

*****

DE NIEUWE LEDEN - UDEET JÄSENET

VANAF 01.01.1996 LÄHTIEN

WELKOM - TERVETULOA

Dhr. en mevr. S. Ketola, Amstelveen.

Dhr. en mevr. P./B.M. Sperling, Zaandam.

Dhr. en mevr. P./B. Salminen, Alkmaar.

Dhr. en mevr. K./H. Törrönen, Bergen.

Dhr. en mevr. J.-P./M. Hirvonen, Bergen.

Dhr. en mevr. I./K. Kruus, Leiderdorp.

Dhr. en mevr. R./K. Ruutu, Den Haag.

Mevr. en dhr. A.K./A. Hintikka / Pohjavirta, Den Haag.

Dhr. en mevr. M./S. Raatikainen, Den Haag.

Mevr. A.M. Dekker - van Well, Zoetermeer.

Mevr. en dhr. E.T.M. Jussilainen / L.R. Wiegel, Boskoop.

Dhr. J. van Cranenburgh, Spijkenisse.

Dhr. en mevr. J./M. Schuurmans / Ojamies, Utrecht.

Mevr. M. Laiho, Utrecht.

Mevr. A.A.I. Laine, Almelo.

Dhr. B. Siebrand, Kampen.

Dhr. P. Huomanen, Helsinki.

Dhr. en mevr. M. Tiehatten, Enschede.

Mevr. en dhr. G./P. Wiekeraad, Kampen.

Dhr. M. Tulokas, Zwolle.

*****

Alankomaat-Suomi-yhdistyksen kirjasto Suomen Merimieskirkolla on avoinna: ma-pe klo 16.00-22.00, la klo 12.00-22.00, su klo 14.00-19.00. (eli Merimieskirkon aukioloaikoina)

De bibliotheek van Vereniging Nederland-Finland in Finse Zeemanskerk is open: ma-di 16.00-22.00 uur, za 12.00-22.00 uur, zo 14.00-19.00 uur. (dus de openingstijden van de Finse Zeemanskerk)

*****

Wijkcentrum 't Vinkhuys in Groningen organiseert op zaterdag 17 februari 1996 een "Scandinavische dag".

- open vanaf 12.00 uur .

- deze unieke dag zal eindigen 's-avonds na het Scandinavisch buffet.

- entree f 2,50, hiervoor krijgt men 1 consumptie aangeboden

- adres: 't Vinkhuys, Diamantlaan 94, Groningen.

- tel. 050-577 0770, fax 050-573 0711.

*****

MYÖHÄISIÄ JOULU-UUTISIA

Suomen ehkä tunnetuin "kansalainen" , Joulupukki, on saanut oman patsaan Helsinkiin. Eräs yhteistyöhön osallistunut taiteilija pitää 17 kuvanveistäjän yhteistyönä kiveen veistettyä naavapartaa onnistu-neena, ainakin patsaasta tietää mitä se esittää. Patsas on ihaltavana Taidekahvila Musta Maijan pihalla Herttoniemessä.

LAAT KERSTNIEUWS

Misschien de bekendste burger van Finland heeft een eigen standbeeld gekregen in Helsinki. Het kunstwerk ontstond in samenwerking met 17 beeldhouders. Het is duidelijk wie het voorstelt, meent een van de artisten en vindt dat de standbeeld veel gelijkenis heeft met het klassieke beeld van de kerstman. Het standbeeld van de kerstman staat in Helsinki bij het kunstcafe Musta Maija in Herttoniemi.

*****

KALEVALADAG - KALEVALANPÄIVÄN TILAISSUUS

Tijd/aika: woensdag/keskiviikko 28.02.1996, klo/15.00-17.00/uur.

Plaats/paikka: Universiteit van Amsterdam, Spuistraat 134, 1012 VB Amsterdam. Zaal/sali 104.

Onderwerp/aihe: Korte lezingen rond het epos (in het nederlands) / Lyhyitä esityksiä eepoksen ympäriltä (hollanniksi).

Gratis toegang / Vapaa pääsy.

Meer informatie/lisätietoja: Vakgroep Skandinavistiek , afdeling Fins, tel secretariaat: 020-525 4132 (9.30-13.00 uur).

*****

COLOFON

De Vereniging Nederland-Finland werd opgericht in 1923.

AVIISI is het officiële contactorgaan van de vereniging en verschijnt halverwege de oneven maanden, behalve in de maand juli.

Alle leden ontvangen AVIISI gratis.

Redactieadres: Secretariaat, Paulaland 11, 2591 JC Den Haag, 070- 38 55 66 9.

Advertenties: Bernard Westerman, p/a Finland Vakanties Westerman, Keizersgracht 628, 1017 ER Amsterdam, tel. 020-6382192, fax 020-6384949

Vormgeving: Andrea Svedlin

Illustraties: René Souweine

Eindverantwoording: Het bestuur

Drukwerk: SK Bedrijven, Den Haag

Oplage: 900

Kopij (indien mogelijk op diskette: WP 5.1) voor AVIISI 2/96 dient uiterlijk per 20 februari a.s in het bezit van de redactie te zijn.

Algemene informatie en adressen:

Vereniging Nederland-Finland

Secretariaat/ledenadministratie: Hannele van Blijswijk, Paulaland 11, 2591 JC Den Haag, tel: 070 - 38 55 66 9.

Voorzitter: Terttu Jansen-Heikurainen, Delistraat 36, 2585 XB Den Haag, tel. 070-3504942.

Vice-voorzitter: Bernard Westerman, Reguliersgracht 32, 1017 LP Amsterdam, tel. 020-6265862, fax 020-6384949 (werk).

Penningmeester: Theo van der Linden, Schenkeldijk 60, 3284 LP Zuid-Beijerland, tel. 0186-661444.

Secretaris: Yvonne Souweine, Fluitekruid 16, 1441 XP Purmerend, tel: 0299-432450.

Leden: Timo Paavola, Irma Schoenmakers-Salkinoja, Auli Snickers-Malinen.

Ambassade van Finland

Groot Hertoginnelaan 16, 2517 EG Den Haag, tel. 070-3469754.

De Finse Zeemanskerk

's-Gravendijkwal 64, 3014 EG Rotterdam, tel: 010-4366164.